

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 45 0 Mal 046485 24 Rev
Sarajevo, 11.02.2025. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija: dr. sc. Danice Šain, kao predsjednice vijeća, dr. sc. Senada Mulabdića i Snježane Malešević, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje Mostar, ulica Dubrovačka bb, koga zastupa punomoćnica Alma Hasagić, zaposlenik tužitelja sa položenim pravosudnim ispitom, protiv tuženog E.Č. iz G., ulica R. I. broj ..., koga zastupa punomoćnik Elvedin Omerović advokat iz Sarajeva, radi duga, vrijednost predmeta spora 2.093,91 KM, odlučujući o reviziji tužitelja protiv presude Kantonalnog suda u Goraždu, broj: 45 0 Mal 046485 24 Gž od 16.07.2024. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 11.02.2025. godine, donio je:

R J E Š E N J E

Revizija se dopušta i usvaja, drugostepena presuda ukida i predmet vraća drugostepenom sudu na ponovno suđenje.

Odluka o troškovima postupka ostavlja se za konačnu odluku.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Općinskog suda u Goraždu broj: 45 0 Mal 046485 23 Mal od 15.05.2024. godine stavom prvim izreke odbija se tužbeni zahtjev tužioca da se naloži tuženom da tužiocu na ime naknade štete nastale po osnovu prekoračenja dopuštenog limita korištenjem mobilnog telefona sa brojem ... isplati iznos od 2.093,91 KM sa zakonskom zateznom kamatom od dana podnošenja tužbe, kao i da naknadi troškove sudskog postupka, sve u roku od 15 dana od dana pravosnažnosti presude. Stavom drugim izreke nalaže se tužiocu da tuženom naknadi troškove postupka u iznosu od 842,40 KM, u roku od 15 dana.

Drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Goraždu, broj: 45 0 Mal 046485 24 Gž od 16.07.2024. godine žalba tužitelja je odbijena i prvostepena presuda potvrđena.

Protiv drugostepene presude tužitelj je blagovremeno izjavio reviziju, pozivom na odredbu člana 237. stav 3. Zakona o parničnom postupku, zbog povrede odredaba parničnog postupka i zbog pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da se revizija usvoji, preinači pobijana presuda te usvoji tužbeni zahtjev tužitelja u cijelosti, ili da ukine pobijana presuda i predmet vrati na ponovno suđenje.

Tužitelj je u reviziji postavio slijedeće pravna pitanja koja glase:

- Da li se u postupcima naknade štete radi isplate duga u smislu odredbe člana 387. ZOO FBIH priznanjem duga smatra obustava na plaću tuženom u skladu sa internim aktima tužitelja kao osnovom kojima je regulisan način plaćanja duga prekoračenjem upotrebe službenog mobilnog telefona preko dozvoljenog iznosa, na

koje obustave tuženi tokom trajanja obustave na plaću tačno utvrđene visine duga nikad nije pismeno prigovorio kod tužitelja kao i da li se molba tuženog putem e-maila upućena tužitelju za odgodu plaćanja dospjelih obaveza zbog teškog zdravstvenog stanja i potrebe liječenja smatra posrednim priznanjem duga kojim je zastarjevanje prekinuto (starija sudska praksa je ovakve slučajeve smatrala priznanjem duga).

- Da li se izjava na ročištu data u sudu potpisana od strane stranke ima se opodobiti pismenom priznanju iz člana 366. ZOO a za pravnu valjanost pismenog priznanja zastarjele obaveze nije potrebno navođenje novčanog iznosa predmetnog potraživanja?

Tuženi nije podnio odgovor na reviziju.

Revizija je dozvoljena i osnovana.

Izuzetno, Vrhovni sud Federacije BiH može dopustiti reviziju u svim predmetima u kojima nije ostvaren uslov iz člana 237. stav 2. ZPP, ako ocijeni da bi odlučivanje po reviziji bilo od značaja za primjenu prava u drugim slučajevima, odnosno da odluka o sporu zavisi od rješenja nekog materijalno – pravnog ili procesno – pravnog pitanja važnog za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni (stav 237. stav 3. i 4. ZPP).

Ispitujući mogućnost izuzetnog dopuštanja predmetne revizije, ovaj sud je ocijenio da se materijalno – pravna pitanja koja se u istoj postavljaju odnose na način naknade štete obustavom na mjesečnoj plati tuženog kada dolazi do prekida zastarjelosti potraživanja i da se na taj način u istim predmetima spora osigura jednako postupanje sudova u pogledu računanja početka tečenja zastarnog roka, pa je shodno tome reviziju dozvolio.

Ocjenom izvedenih dokaza nižestepeni sudovi su utvrdili da je tuženi zaključeno sa 18.08.2021. godine bio zaposlenik tužitelja obavljajući poslove direktora filijale u Goraždu, da je imao dozvoljenu mogućnost da koristi pretplatnički broj tužitelja u odobrenom mjesečnom iznosu do 50,00 KM, da je tuženi prekoračio dopušteni mjesečni iznos od 50,00 KM, da je stvorio obavezu za tužitelja u iznosu od 2.593,91 KM i da je taj iznos tužitelj platio BH Telecomu, da je tuženom u aprilu 2016. godine započela obustava na plati, da je tuženi putem e-maila od 01.02.2017. godine obratio se direktoru tužitelja da mu se do daljnjeg obustavi odbijanje od plate radi regulisanja troškova liječenja, da je udovoljeno zahtjevu tuženog i ponovo je počela obustava od plate počev od 20.04.2021. godine i da je to trajalo zaključeno sa augustom 2021. godine jer mu je po rješenju tuženog prestao radni odnos 18.08.2021. godine zbog odlaska u starosnu penziju.

Iz obrazloženja presude prvostepenog suda može se zaključiti da je prihvatio kao osnovan istaknuti materijalno pravni prigovor zastarjelosti potraživanja rukovodeći se time da je tužitelj dio računa broj 08/2014 platio BH Telecomu 05.10.2015. godine, pa uzimajući u obzir da je tužba podnijeta 13.11.2023. godine ocijenio je da je potraživanje tužitelja zastarjelo jer je istekao subjektivni zastarni rok od 3 godine (član 376. stav 1. ZOO). Ovakav pristup u raspravljanju i odlučivanju o osnovanosti istaknutog prigovora zastarjelosti potraživanja je pogrešan u pogledu utvrđenja od kada je počeo da teče zastarni rok od 3 godine jer se tuženom putem platne liste počev od aprila 2016. godine počeo odbijati iznos od 50,00 KM mjesečno u korist tužitelja koji je time nadoknađivao štetu koju je tužitelju prouzrokovao prekoračenjem odobrenog mjesečnog iznosa od 50,00 KM za korištenje pretplatničkog broja tužitelja.

Prvostepeni sud je uzeo u obzir i obustave koje su vršene na plati tuženog zaključno sa decembrom 2016. godine, pa je i na osnovu toga zaključio da je do podnošenja tužbe istekao subjektivni zastarni rok od 3 godine.

Drugostepeni sud je prihvatio zaključak prvostepenog suda da je zastarjelost potraživanja počela da teče od 06.05.2015. godine i da je do podnošenja tužbe potraživanje zastarjelo, ali nije prihvatio razloge prvostepenog suda da je obustavom od plate došlo do prekida zastarjelosti (član 387. stav 1. ZOO) rukovodeći se pri tome datim razlozima na strani 4 presude i da je do podnošenja tužbe istekao zastarni rok od 5 godina.

Ovaj sud smatra da se kao početak tečenja zastarnog roka od 3 godine treba uzeti august 2021. godine kada je tuženom izvršena obustava posljednjeg iznosa plate jer je u toku augusta 2021. godine prestao radni odnos zbog odlaska u starosnu penziju. Izvršenim obustavama od plate počev od aprila 2016. godine i zaključno sa augustom 2021. godine, došlo je do prekida zastarjelosti shodno odredbi člana 387. stav 2. ZOO kojim je propisano da se priznanje duga može učiniti i davanjem otplate. Od augusta 2021. godine do podnošenja tužbe 13.11.2023. godine nije istekao zastarni rok od 3 godine zbog čega su nižestepeni sudovi pogrešnom primjenom materijalnog prava odbili tužbeni zahtjev. Tuženom je 01.02.2017. godine po njegovom zahtjevu odobrena obustava odbijanjem plate za određeno vrijeme kako bi mogao izmiriti dospelje obaveze liječenja, ali je ponovo počela obustava plate počev od 20.04.2021. godine i trajala je zaključno sa augustom 2021. godine, na osnovu čega se može zaključiti da je tuženi saglasan sa time da se obustavom mjesečnog iznosa od 50,00 KM od plate naknadi prouzrokovana šteta tužitelju. Nižestepeni sudovi su pogrešno računali kao početak zastarnog roka 06.10.2015. godine jer se taj rok mogao uzeti u obzir samo u slučaju da tuženom nije umanjivana plata za mjesečni iznos od 50,00 KM.

Zbog pogrešnog pristupa u raspravljanju i rješavanju istaknutog prigovora zastarjelosti potraživanja prvostepeni sud nije cijenio osnovni, dopunski i usmeni nalaz vještaka ekonomske struke na glavnoj raspravi pa je i drugostepeni sud preuzeo ovu povredu, zbog čega je valjalo pobijanu presudu ukinuti shodno odredbi člana 250. stav 2. ZPP i predmet vratiti drugostepenom sudu na ponovno suđenje.

U ponovnom postupku drugostepeni sud će imati u vidu iznijete primjedbe ovog suda, zakazat će raspravu na kojoj će tužitelj ponovo izvesti dokaz ekonomskog vještačenja na okolnost visine tužbenog zahtjeva uzimajući u obzir i da dozvoljeno korištenje pretplatničkog broja tužitelja do 50,00 KM pada na teret tužitelja a prekoračenje na teret tuženog, uzet će u obzir i odbijanje od penzije tuženog i ponovo odlučiti o osnovanosti i visini tužbenog zahtjeva kao i o ukupnim troškovima postupka.

Predsjednica vijeća
Dr. sc. Danica Šain, s.r.